

Ім'я користувача:
Полтавський інститут економіки і права Полтавськи...

ID перевірки:
1016269795

Дата перевірки:
21.05.2024 18:52:38 IDT

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
21.05.2024 19:27:41 IDT

ID користувача:
100011299

Назва документа: Курсова робота Горпиняк Віталій

Кількість сторінок: 38 Кількість слів: 7311 Кількість символів: 55518 Розмір файлу: 57.52 KB ID файлу: 1016060352

14.4% Схожість

Найбільша схожість: 2.37% з Інтернет-джерелом (http://clj.nuoua.od.ua/archive/20/20_2016.pdf)

14.4% Джерела з Інтернету

1000

Сторінка 40

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

ВНЗ „ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ
ЛЮДИНИ „УКРАЇНА”
Полтавський коледж
Циклова комісія правознавства

КУРСОВА РОБОТА

з Цивільного процесу

на тему : Зобов'язальне право і зобов'язання

Студента 3 курсу групи Кл-20-2фмб-р1
спеціальності 081 <<Право>>
Горпиняк В.С
Науковий керівник: Товста С.П.

м.Полтава 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНЕ ПРАВО, ЯК САМОСТІЙНА ГАЛУЗЬ ПРАВА.....	6
1.1.Поняття та методологічні засади зобов'язального права.....	6

1.2. Джерела та система зобов'язального права.....	8
РОЗДІЛ 2. ЗАГАЛЬНЕ ВЧЕННЯ ПРО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	12
2.1. Поняття зобов'язання у зобов'язальному праві.....	12
2.2. Поняття та ознаки гарантії, як способу виконання зобов'язань.....	14
2.3. Вплив права Стародавнього Риму на формування інституту забезпечення виконання зобов'язань в Україні.....	16
2.4. Розмежування припинення та розірвання зобов'язань у правозастосовчій практиці.....	21
РОЗДІЛ 3. ПОНЯТТЯ ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРИ ЇХ ЗМІСТУ.....	24
ВИСНОВКИ.....	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	38

ВСТУП

Актуальність роботи. В Україні продовжуються активні соціально-економічні перетворення ринкового спрямування, що безперечно вимагає їх правового забезпечення. Все це вимагає активізації наукових досліджень проблем зобов'язального права, за для їх правильного застосування, а також дослідження шляхів його розвитку.

Пропозиція стосовно введення терміну "обов'язкові стосунки" до наукового та нормативного середовища є обґрунтованою через існування складного феномену, який відображається цим терміном, та через велику кількість взаємозв'язків між менш складними явищами, які становлять зазначені відносини. Науковий напрямок цивільного права не може ігнорувати або упускати увагу від такого складного явища, як обов'язкові стосунки, і окремих явищ, які їх утворюють, а також зв'язків між ними та кожним з цих явищ і обов'язковими стосунками як системним утворенням.

Українськими вченими та представниками науки права було опубліковано багато наукових праць, безпосередньо присвячених питанням зобов'язального права та правового регулювання окремих видів договорів, шляхів його розвитку.

Праці українських і зарубіжних вчених що складають основу цієї роботи: Алексєєва С.С., Басіна Ю.Г., Безклубого І.А., Белова В.А., Беляєвич О.А., Боднар Т.В., Брагінського М.І., Вінник О.М, Кузнецової

Н.С., Кулагіна М.І., Кучеренко І.М., Лунца Л.А., Луця В.В., Майданика Р.А., Мережка О.О., Мілаш В.С., Михайлова С.В., Новицького І.Б., Черепакіна Б.Б.

Мета дослідження полягає в характеристиці основних тенденції розвитку зобов'язального права України.

Завданнями курсової роботи є:

- Ознайомитись з поняттями та методологічними засадами зобов'язального права України;
- Дослідити джерела та систему зобов'язального права;
- Ознайомитись з поняттям зобов'язання у зобов'язальному праві;
- Визначити поняття та ознаки гарантії, як способу виконання зобов'язань;
- Визначити вплив права Стародавнього Риму на формування інституту забезпечення виконання зобов'язань в Україні;
- Проаналізувати розмежування припинення та розірвання зобов'язань у правозастосовчій практиці.

Об'єктом дослідження є загальнотеоретичні і практичні аспекти суспільних відносин, що виникають у зобов'язальному праві.

Предметом дослідження є теоретико-прикладні проблеми нормативно-зобов'язального регулювання відносин, пов'язаних з укладенням, виконанням договору.

Практична вага отриманих висновків полягає в тому, що сформульовані теоретичні концепції, висновки та рекомендації, а також результати наукового дослідження стандартів зобов'язального права, можуть бути використані:

- у законотворчій діяльності – для вдосконалення норм законодавства України, які регламентують виконання зобов'язань;

- У сфері науково-педагогічної діяльності ці результати можуть виступати основою для подальшого дослідження стандартів правового регулювання, а також використовуватися під час викладання навчальних дисциплін та розробки навчальних посібників, підручників та методичних матеріалів;
- У сфері правозастосовної діяльності ці результати можуть використовуватися для поліпшення роботи практикуючих юристів під час реалізації господарсько-процесуальних процедур. норм, які регламентують порядок здійснення зобов'язань.

Структура роботи буде наступною: : Вступ, перший другий та третій розділ, висновки, список використаної літератури.

РОЗДІЛ 1. ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНЕ ПРАВО, ЯК САМОСТІЙНА ГАЛУЗЬ ПРАВА

1.1. Поняття та методологічні засади зобов'язального права

Національне законодавство регулює обов'язкові відносини, які мають ширший обсяг і формуються на різних концептуальних і методологічних засадах. Основною метою обов'язкових відносин є отримання вигоди, зазвичай матеріальної, і як наслідок, форми і методологія такого права. Методологія визначає набір методів, принципів та прийомів дослідження, що використовуються в цивільному праві та законодавстві.

Загальна концепція обов'язкових відносин у цивільному праві повинна бути розглянута через розуміння системного, історичного, лінгвістичного та методологічного значення цієї категорії. В наш час вирішення багатьох теоретичних проблем обов'язкового права має використовувати історичний метод дослідження. Особливо важливо це в контексті прийняття Цивільного Кодексу України на новому рівні розвитку та методологічному підґрунті, що оновлює класичні засади цивільного права.

Підходи до переосмислення теоретичних проблем обов'язкового права також сприяють дослідженню приватноправових питань, оскільки цивільно-правова доктрина звертається до праць відомих цивілістів XIX – XX століть. [12, с. 23].

Необхідно врахувати, що крім методології обов'язкових відносин, важливе значення має вивчення складових елементів обов'язкових відносин, зокрема їх об'єкту та змісту. Зміст обов'язкових відносин може мати складну структуру.

Зобов'язання включає в себе переміщення матеріальних благ і є важливим засобом в господарському обороті. Традиційно, боржник зобов'язаний виконати дії матеріального характеру. Норми зобов'язального права переважно спрямовані на регулювання майнових відносин, оскільки цивільне право в цілому ставить своєю метою вирішення майнових питань.

Відновлення порушеного права кредитора за зобов'язанням зазвичай відбувається через притягнення порушника (боржника) до майнової відповідальності, яка є типовим елементом цивільної відповідальності.

Проте сфера зобов'язальних відносин не обмежується лише товарним обміном. Тому дуже важливо розглядати питання про можливість регулювання і захисту немайнових зобов'язань. [13, с. 15].

Згідно зі статтею 509 Цивільного Кодексу України, зобов'язанням визначається правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана виконати певну дію на користь іншої сторони (кредитора), таку як передача майна, виконання роботи, надання послуги, оплата грошової суми і т. д., або утриматися від певної дії. Кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку відповідно до умов, встановлених у відповідному зобов'язанні. [1].

Згідно зі статтею 509 Цивільного Кодексу України, можна виділити наступні характерні риси та ознаки, які притаманні зобов'язанню:

- 1) Суб'єктність зобов'язань: Зобов'язання має два суб'єкти - боржника, який зобов'язаний виконати певну дію, та кредитора, який має право вимагати цю дію від боржника;
- 2) Присутність суб'єктивного права: Кредитор має право виставити вимогу відповідно до умов зобов'язання, що впливає з його суб'єктивного права;

- 3) Предмет зобов'язання: Зобов'язання може мати як майновий, так і немайновий характер. Це означає, що в рамках зобов'язання можуть передбачатися як дії, пов'язані з майном (наприклад, передача майна), так і дії, що не стосуються майна (наприклад, надання послуги);
- 4) Рівність правосуб'єктів: В рамках зобов'язання правосуб'єктність осіб може бути формально рівною, що означає, що кожна сторона має однаковий статус в контексті виконання зобов'язання [1].

Так, зобов'язання грають надзвичайно важливу роль в житті як окремої людини, так і суспільства в цілому. Вони є основою цивільно-правових відносин і є одним з основних інструментів регулювання цих відносин.

Сфера впливу та використання зобов'язань в цивільному законодавстві на будь-якій стадії розвитку суспільства є дуже широкою. Від зобов'язань залежать різноманітні соціальні, культурні, політичні та економічні процеси. Вони визначають взаємодію між особами, сприяють стабільності та прогресу в суспільстві, а також є механізмом вирішення конфліктів та захисту прав. Таким чином, зобов'язання є важливим елементом правової системи та відіграють ключову роль у забезпеченні функціонування суспільства.

1.1. Джерела та система зобов'язального права

На думку В. В. Дудченко, питання джерел права – це не просто питання. Завжди перед юристом, який розмірковує про право, постає головне питання: якою є підстава зобов'язувальної сили чинного права, у чому полягає дієвість права? [19, с. 135]. Дослідниця зазначає, що про недоліки та переваги будьякого дослідницького методу, правової теорії,

говорять на підставі спроможності такої теорії вирішити питання про джерела права [19, с. 135].

Н.Ю. Голубева вказує на те, що зобов'язальне право не можна розглядати як окремий інститут, оскільки воно представляє собою комплексне поняття, яке об'єднує декілька інститутів зобов'язального права, зокрема загальні положення про договори та окремі види договорів. Це означає, що зобов'язальне право складається не лише зі специфічних норм, що регулюють відносини, виниклі на підставі договору, а й з загальних принципів, які застосовуються до всіх видів зобов'язань.

Розгляд зобов'язального права виключно через призму договору може штучно обмежити предмет правового регулювання договірних відносин. Однак особливістю зобов'язальних правовідносин, як вказує науковця, є те, що сторони зобов'язання - кредитор і боржник - взаємодіють. Це означає, що зобов'язання виникають та реалізуються через взаємодію між сторонами, що має важливе значення для розуміння і аналізу зобов'язального права.

Щодо місця зобов'язального права в системі права ми схилиємось до точки зору, що зобов'язальне право є комплексним інститутом цивільного права, і на цю його характеристику вказують різні галузі права, такі як цивільне, земельне, господарське, банківське тощо. Ці галузі включають в себе норми, пов'язані з зобов'язальним правом, хоча їхній головний фокус може бути спрямований на інші аспекти правового регулювання. [7, с. 52–52].

Безсумнівно, зобов'язальне право має цивілістичне коріння, і навіть у галузях права, що не належать до цивільного, норми зобов'язального права можуть знаходити своє застосування. Ці норми, які розміщені поза межами актів законодавства, виконують допоміжну роль, допомагаючи у врахуванні особливостей регулювання договірних відносин в конкретних сферах

діяльності. Такий підхід допомагає забезпечити консистентність та адаптацію правового регулювання до потреб сучасного суспільства.

Законодавство про зобов'язальне право включає в себе комплекс визначень, які охоплюють основні аспекти укладення угод та їх різновиди. Структура цього правового інституту складається з двох основних частин: загальної та спеціальної.

Елементи спеціальної частини зобов'язального права включають групи норм, що об'єднуються за метою, предметом і змістом конкретних угод. Ця частина законодавства охоплює угоди щодо передачі власності майна, тимчасового користування, володіння, управління; виконання робіт; надання послуг, таких як транспортування, банківські та страхові послуги, посередницькі угоди та інші. [33, с. 115].

Особливе місце в системі принципів зобов'язального принцип свободи договору покладається на вільне висловлення волі сторін щодо укладання угод, перш за все. Вираження волі учасників угод повинно бути вільним, без будь-якого тиску від контрагента або інших осіб, і відповідати їхнім внутрішнім переконанням. Суть принципу свободи договору полягає в тому, що особа має вільність вступати в договірні відносини, самостійно обирати контрагента та визначати структуру та форму договірних зобов'язань. [25, с. 101]

Система зобов'язального права

Зобов'язальне право виконує загальні та специфічні функції, які характерні як для цілої галузі права, так і для її окремих підгалузей. Його роль полягає у впорядкуванні нормальних майнових відносин.

Регулювальна функція зобов'язального права проявляється у створенні учасникам урегульованих відносин можливості самостійної організації та саморегулювання [4, с. 65].

Характерність джерел зобов'язального права впливає з того, що правові зв'язки виникають на основі угоди між сторонами. Особливістю є як предмет, так і метод правового регулювання цих відносин.

Це дозволяє виокремити такі ознаки джерел зобов'язального права:

- 1) застосування правових норм до конкретних учасників договірних відносин є обов'язковим;
- 2) майнові відносини мають пряму спрямованість на правове регулювання в контексті зобов'язального права;
- 3) учасники угоди мають суб'єктивну можливість встановлювати умови договору, враховуючи при цьому обмеження, передбачені законодавством. Це надає їм статус суб'єктів правотворчості в рамках укладення договорів;
- 4) в процесі правотворчості норми природного права та моралі можуть мати вплив на формулювання умов договорів. Вони можуть бути враховані сторонами як етичні або моральні принципи, які вони хочуть втілити в своїх угодах. Однак, слід враховувати, що не всі норми моралі або природного права можуть мати прямий юридичний ефект у рамках укладення договорів, і це може варіюватися залежно від конкретних правових систем та їх тлумачення. .

Зобов'язальне право визначається як форма вираження норм, які регулюють майнові відносини, виникають з договорів між особами. Учасники угоди є суб'єктами правотворчості, що встановлюють умови договору, за винятком випадків, коли закон визначає обов'язкові умови. У цьому процесі враховуються вимоги природного права та моральних норм. [28, с. 81–86]

РОЗДІЛ 2. ЗАГАЛЬНЕ ВЧЕННЯ ПРО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

2.1. Поняття зобов'язання у зобов'язальному праві

Сьогодні категорія зобов'язання є однією з основних категорій приватного права, хоча одна з ранніх згадок про зобов'язальні відносини датується згідно з [24, с. 7], проте їхнє існування можна відстежити ще у найдавніших правових текстах Близького Сходу, Єгипту та стародавніх грецьких державах [36, с. 59].

Зі становленням часу концепція зобов'язань еволюціонувала у роботах римських юристів. В ранньому римському цивільному праві, хоча не використовувалося термін "зобов'язання" безпосередньо, але досліджувалися методи набуття речей та захист прав, що виникали з цих дій [20, с. 33]. Спочатку зобов'язання мали кілька особливостей. По-перше, вони мали суворо особистий характер, тобто стосувалися тільки тих осіб, хто укладав угоду. Кредитор не міг передати свої права, а боржник - свої обов'язки іншим особам. По-друге, хоча перехід більшості зобов'язань через спадщину був дозволеним, по-третє, зобов'язання не можна було взяти на себе через представника [11, с. 33]. По-четверте, зобов'язання були інститутом, чітко визначеним межами римського національного права [11, с. 14]. Такі висновки впливали з відомої сентенції: "Зобов'язання - це правові зв'язки, які з необхідністю примушують нас виконувати щось на користь іншої особи відповідно до законів нашої держави" [23, с. 45].

З плином часу у класичному римському приватному праві виникло розуміння зобов'язань як правового зв'язку між конкретно визначеними

суб'єктами [20, с. 33]. Один із головних мотивів до цього нового підходу полягав у розвитку торговельних відносин, який вимагав більш гнучкого підходу, оскільки стали неприйнятною неподвижність зобов'язань. Потреби торгівлі вимагали мобілізації зобов'язань. Щоб відповісти на ці потреби, почали застосовувати так звану новацію або відновлення зобов'язань [26, с. 177]. Згодом була допущена зміна осіб у зобов'язальному відношенні, і виникла цесія [11, с. 23-24]. Територіальні межі застосування зобов'язань також розширилися і вже не обмежувалися кордонами римської держави. Ще однією характерною рисою зобов'язань у пізньому періоді Римського права було припущення юристів щодо виникнення прав і обов'язків сторін не тільки на основі норм законодавства, а й з інших підстав, таких як природне право і таке інше [11, с. 14-15].

Таке визначення має свою унікальність, оскільки, по-перше, воно включає універсальне формулювання зобов'язань, що охоплює необмежену кількість їх видів. По-друге, воно визначає зобов'язання за римським правом як обов'язок виконання, а не просто бажання, і як обов'язок, спрямований на особу, а не на річ [11, с. 13-14].

Зобов'язання являє собою правове відношення, в якому одна сторона (боржник) повинна здійснити певні дії на користь іншої сторони (кредитора). Це може включати передачу майна, виконання робіт, надання послуг, виплату грошей тощо. Кредитор, у свою чергу, має право вимагати від боржника виконання його зобов'язань.

Головною відмінністю цієї норми є те, що вперше зобов'язання назване правовим відношенням. Раніше воно характеризувалося таким чином лише у науковій та навчальній літературі [11, с. 191]. В обох Цивільних кодексах радянських часів взагалі не було визначення зобов'язання як такого, в силу зобов'язання, особа має право вимагати

виконання певної дії або зобов'язана вчинити цю дію на користь іншої сторони.

На сучасному етапі термін "зобов'язання" широко використовується в різних сферах суспільного життя і є необхідним елементом багатьох видів правовідносин. Ця широка аплікація показує, що поняття зобов'язання стало міжгалузевим.

2.2. Поняття та ознаки гарантії, як способу виконання зобов'язань

Гарантійний лист (банківська гарантія) - гарантія, яка видана банком-гарантом на користь кредитора (експортера) для забезпечення повної та своєчасної сплати належної із боржника суми. Також є й інше визначення банківської гарантії - порука банку-гаранта за свого клієнта та виконання ним грошових зобов'язань [10, с. 8].

Згідно зі статтею 546 Цивільного кодексу України, гарантія є одним із методів забезпечення виконання зобов'язань [7]. Загальні положення гарантії регламентовані параграфом 4 глави 49 ЦК України. Тут імплементована міжнародно-правова конструкція гарантії як додаткового зобов'язання, що є незалежним від основного, розуміється як банківська або фінансова послуга.

Згідно зі статтею 560 Цивільного кодексу України, гарантією може бути банк, інша фінансова установа або страхова організація (гарант), яка гарантує перед кредитором (бенефіціаром) виконання боржником (принципалом) свого обов'язку. Дана дефініція гарантії надто спрощена і не досить вдала: тавтологічна, де термін "гарантія" пояснюється за допомогою самого себе ("за гарантією банк... гарантує..."), не

розкривається сутність запропонованої правової конструкції; не вказуються її сторони; не визначаються основні елементи цієї правової конструкції [131 с. 47]. Крім того, вбачається більш широке коло гарантів, які охоплюються поняттям фінансової установи, які надають фінансові послуги.

Банківська гарантія - складне за юридичною природою та значенням зобов'язання (вид забезпечення виконання зобов'язань, документ, який підтверджує це зобов'язання), яке має свою структуру (внутрішнє та зовнішнє правовідношення), юридичний зміст і не зводиться тільки до одного зобов'язання гаранта перед бенефіціаром, а містить цілий комплекс зобов'язань між учасниками відносин щодо банківської гарантії. Такі відносини можна поділити на дві групи, а саме: внутрішні, що пов'язують принципала та гаранта, та зовнішні - між гарантом і бенефіціаром (що і є гарантією у вузькому значенні цього поняття) [29, с. 144].

Банківська гарантія характеризується такими рисами, а саме: 1. Самостійністю чи незалежністю від зобов'язання, що забезпечується нею, навіть якщо гарантія містить посилання на це зобов'язання (ст. 562 ЦК України). Своєму застосуванню вона завдячує основному зобов'язанню тому, що неможливо забезпечити зобов'язання, якого не існує. Незалежність зобов'язання гаранта проявляється у тому, що, розглядаючи вимоги бенефіціара, гарант не може висувати заперечень, що ґрунтуються на відносинах бенефіціара та принципала. Незалежність зобов'язання гаранта від основного зобов'язання виявляється в тому, що підставами для відмови в забезпеченні вимоги бенефіціара можуть слугувати виключно обставини, пов'язані з недодержанням умов самої гарантії та такі, що не мають жодного відношення до основного зобов'язання [9, с. 169].

Банківській гарантії притаманна її невідкличність, яка забезпечує високий рівень довіри до неї у сфері господарювання та майже 100 %

забезпечення інтересів кредитора при порушенні основного зобов'язання боржником. Однак із загального правила законодавець робить винятки, зокрема, передбачаючи можливість відкликання банківської гарантії боржником (ч. 3 ст. 561 ЦК України) у випадку, якщо це обумовлено в тексті банківської гарантії. Банківській гарантії притаманна невідчужуваність прав - неможливість бенефіціара уступити третій особі належне йому за банківською гарантією право вимоги. Проте ч. 5 ст. 563 ЦК України передбачено можливість передачі права вимоги до гаранта іншій особі, якщо це вказано в тексті банківської гарантії [1].

Особливістю банківської гарантії є імперативи щодо її оплатності, що пов'язано із специфікою фінансових послуг, їх ліцензуванням та практикою ліцензування, потребами обов'язкового забезпечення прав вкладників. З огляду на це, останнім часом визріла практика в діяльності банків: їх операції допустимі постільки, поскільки не загрожують безпеці вкладів та виконанню зобов'язань банків перед вкладниками та володільцями коштів на банківських рахунках [34, с.15].

2.3. Відмінності між припиненням та розірванням зобов'язань у правозастосовчій практиці

Розмежування та співвідношення юридичних понять «припинення» та «розірвання» зобов'язань, а також особливості їх механізмів, є широко вивченими у вітчизняній юридичній літературі [22,17,35]. Однак ці питання досі залишаються актуальними для теорії та практики застосування відповідних правових норм у цивільно-правових відносинах. Чинне законодавство не надає чіткого визначення терміна «припинення зобов'язання». Водночас у доктрині цивільного права поширеною є точка

зору, що цей термін означає припинення (погашення) прав і обов'язків сторін цивільного зобов'язання, які є його сутністю.

На нашу думку, концепція "припинення" цивільного зобов'язання має два важливі аспекти. По-перше, це механізм припинення правових зв'язків між учасниками зобов'язальних відносин, що включає в себе систему законодавчо визначених правових конструкцій, що слугують засобом припинення. По-друге, це юридичний наслідок, який призводить до припинення взаємних прав і обов'язків між учасниками зобов'язальних відносин. З цієї точки зору, розірвання договору та припинення цивільного зобов'язання призводять до однакового юридичного наслідку - скасування зобов'язальних правовідносин між сторонами.

Проте, в розірванні договору існують певні особливості. Наприклад, розірвання договору призводить до припинення лише договірних зобов'язань, що часто відбувається у випадках порушення умов договору. Цей процес може відбуватися двома способами:

1) односторонньою відмовою від договору у випадках, визначених самим договором або законодавством;

2) за взаємною згодою обох сторін.

3) За рішенням суду у випадку серйозного порушення договору або в інших випадках, визначених самим договором або законом, розірвання договору є прискореним припиненням зобов'язальних відносин. Для застосування цієї правової конструкції сторони повинні здійснити певні дії, наприклад, повідомити контрагента про односторонню відмову від договору, звернутися до суду із запитом про розірвання договору або досягнути узгодження.

Верховний Суд України, аналізуючи практику застосування статті 16 Цивільного кодексу судами. [3] вказував, що припинення правовідношення

як спосіб захисту права на практиці найчастіше застосовується через механізм розірвання договорів та інтерес власника суб'єктивного права. У такому випадку намагаються припинити порушення його прав або усунути загрозу їхнього порушення в майбутньому.

Таким чином, розірвання договору в будь-якій його формі є окремим методом припинення цивільного зобов'язання. Він відрізняється від підстав припинення (погашення), визначених Главою 50 ЦК, тим, що останні виступають безпосередньо правоприпиняючими фактами (фактичними складами) і правовими конструкціями, за яких правовідношення між сторонами ліквідується повністю, а всі правові зв'язки між ними анулюються. Крім того, розірвання договору як спосіб припинення договірних відношень за прямою вказівкою законодавця зазвичай має правові наслідки неналежної поведінки контрагента, особливо у випадках порушення умов договору. Це відрізняє цю підставу припинення договору від інших загальних підстав.

Слід врахувати, що термін "припинення зобов'язання" вказує на об'єктивну подію у часі, яка стає юридичним фактом, тоді як "розірвання" договору є суб'єктивною складовою, оскільки передусім потребує певної поведінки та волі сторін чи сторони.

РОЗДІЛ 3. ПОНЯТТЯ ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРИ ЇХ ЗМІСТУ

М. М. Агарков у своїй роботі визначив "складне зобов'язальне правовідношення" як два зобов'язання, що виникають в результаті двостороннього договору [2, с. 266]. Проте, згідно зі статтею 510 Цивільного кодексу України (далі - ЦК України), поняття "зобов'язання" визначається як основа для утворення правовідношень, тому доцільніше використовувати термін "основне складне зобов'язання" для позначення двох основних простих взаємозалежних зобов'язань, що виникають на основі двостороннього договору. Такий термін в повній мірі відповідає термінології ЦК України та вказує на певні характеристики зобов'язання (основне, складне). Отже, немає потреби використовувати термін "складне зобов'язальне правовідношення" для цієї мети. Додатково, "зобов'язальне правовідношення" є тавтологічним, оскільки "зобов'язальне" вже підсумовує "правове". Незважаючи на відмову від цієї тавтології та спрощення відповідного терміну, який використав М. М. Агарков, термін "зобов'язальні відносини" залишається важливим. Зручніше буде використовувати цей термін для опису всього набору правових зв'язків, які виникають між сторонами двостороннього чи багатостороннього договору та мають на меті гарантувати виконання основних зобов'язань. Цей комплекс включатиме такі зобов'язання та правовідносини:

1) Основне одностороннє зобов'язання включає зобов'язання боржника виконати певні дії або утриматися від них, а також права кредитора щодо цього зобов'язання. Кредитор також має обов'язок прийняти виконання, а боржник - право вимагати його. З огляду на значне розширення сфери реальних договорів відповідно до Цивільного кодексу 2003 року, ці зобов'язання стали поширеним правовим явищем, що відображає конкретні зобов'язальні відносини. Проте, для досліджень та практичного застосування законодавства часто корисно виділити прості основні зобов'язання в абстрактній формі. Це є конструктивним і навіть необхідним підходом. Основне одностороннє зобов'язання є важливою складовою частиною зобов'язальних відносин, без якого вони не можуть існувати.

2) Складне двостороннє основне зобов'язання складається з двох простих односторонніх зобов'язань. Це підвищує якість зобов'язальних відносин. Наприклад, одностороннє зобов'язання передати майно (товар) у власність покупця поєднується зі зустрічним одностороннім зобов'язанням, зазвичай грошовим, на оплату цього майна (товару).

3) Складне двостороннє зобов'язання складається з декількох простих основних зобов'язань, де боржником виступає одна й та сама сторона, яка виконує обов'язки, що визначають сутність зобов'язальних відносин і не можуть бути включені в просте основне зобов'язання. Такі зобов'язання утворюють основні складні односторонні зобов'язання. Наприклад, обов'язок наймача сплачувати плату за користування річчю та повернути річ наймодавцеві після закінчення договору. Очевидно, що тут існують два простих основних односторонніх зобов'язання: одне з них є грошовим зобов'язанням, визначеним самим законодавцем.

4) Коли поєднуються два основні складні односторонні зобов'язання, які були згадані у попередньому пункті, з відповідними основними

складними односторонніми зобов'язаннями, утворюється основне складне зобов'язання, яке має глибший зміст, ніж те, що було описано раніше.

5) Додаткові зобов'язання, які потрібні для задоволення основних потреб, можуть приймати різні форми - організаційні, інформаційні або майнові, і їх можна класифікувати як прості. Ці додаткові зобов'язання створюють складні допоміжні зобов'язання, якщо вони вимагають виконання більш складних заходів. Наприклад, просте допоміжне зобов'язання щодо надання підрядникові майна або матеріалів стає складним допоміжним зобов'язанням, якщо воно передбачає зберігання цього майна підрядником і повернення його замовникові, якщо воно не входить до результату роботи, виконаної підрядом. Залежно від того, яким законодавством регулюються допоміжні зобов'язання, їх можна розділити на дві категорії. Згідно зі статтею 841 Цивільного кодексу України, підрядник зобов'язаний зберігати майно, яке надав замовник. Правові норми, що стосуються інституту зберігання, розширюють цей обов'язок, а також встановлюють відповідне суб'єктивне право у замовника. Проте це не заважає включенню зазначеного зобов'язання до змісту зобов'язальних відносин, що виникають на підставі договору підряду.

6) Додаткові зобов'язання, відомі як акцесійні, мають на меті забезпечення виконання основних, допоміжних та додаткових зобов'язань.

7) Порушення основних, допоміжних і додаткових зобов'язань може мати наслідки, такі як відшкодування збитків, а також інші наслідки, що передбачені, зокрема, статтями 678 і 858 Цивільного кодексу України. Також можуть виникати специфічні наслідки порушення грошових зобов'язань та інші супутні наслідки.

8) Відносні правовідносини, які включають секундарні права (тобто права, що не можуть бути перетворені у вимоги), не є формою зобов'язань.

Проте вони є необхідною складовою частиною одного зобов'язального відношення, разом із іншими зобов'язаннями.

9) Відносні права, де обов'язки однієї сторони зобов'язальних відносин поєднуються з суб'єктивними правами іншої сторони, ускладнюють зміст зобов'язального відношення, особливо у випадку укладання змішаного договору. У таких ситуаціях виникає необхідність розглядати окремі аспекти, що відносяться до цивільноправових інститутів. Хоча можна розглядати зобов'язальне відношення, що виникає на основі змішаного договору, як цілісне, це не означає, що інші зобов'язальні відносини, на які поширюються норми окремих інститутів зобов'язального права, не існують.

Також слід пам'ятати, що зобов'язальні відносини та обов'язки можуть виникати не лише в рамках положень Цивільного кодексу України щодо зобов'язань. Наприклад, вони можуть бути наслідком укладення засновницького договору повного товариства (відповідно до статті 120 ЦК України) або командитного товариства (згідно зі статтею 134 ЦК України). Також вони можуть виникати при укладенні договору про заснування товариства з обмеженою відповідальністю (згідно зі статтею 142 ЦК України) або засновницького договору, який укладають засновники акціонерного товариства (згідно зі статтею 9 Закону України "Про акціонерні товариства"). Навіть у разі повернення сторін недійсного правочину до попереднього майнового стану (згідно зі статтею 216 ЦК України), можуть виникнути відповідні зобов'язання і відносини. Оскільки аналіз кожного такого випадку виходить за рамки обсягу даної статті, цілком обґрунтовано стверджувати, що зобов'язання і зобов'язальні відносини можуть виникати в усіх відносних цивільних правовідносинах, що відповідають визначенню зобов'язання у частині 1 статті 509 ЦК України та розумінню зобов'язання у частині 3 статті 510 ЦК України.

Описати всі правові явища, які становлять зміст зобов'язальних відносин та їх системні зв'язки, в рамках однієї статті неможливо. У такій ситуації ми зосередимося на цивільних правовідносинах, що складаються з додаткових прав, передбачених чинним цивільним законодавством. Ці правовідносини виникають за умови, передбаченої договорами або актами цивільного законодавства.

Відносне секундарне право, згідно з В. А. Беловим, визначається як можливість особи (управненого суб'єкту) здійснити акт, що призводить до виникнення, зміни або припинення правовідношення з участю цієї особи та іншого (пасивного, пов'язаного) конкретного (визначеного) суб'єкта. Проте визначення може бути дещо ширшим для цілей даного дослідження, оскільки воно охоплює відносні секундарні права, що виникають на етапі укладення договору, до моменту виникнення зобов'язання. Ці відносні секундарні права, зрозуміло, не можуть увійти в склад змісту зобов'язання чи зобов'язальних відносин, тому їх дослідження виходить за рамки даної статті.

Відповідно до дослідження М. М. Агаркова, який посилається на наукові джерела з Німеччини, секундарні права відрізняються від інших цивільних прав, зокрема зобов'язальних. Цю позицію підтримує також В.А. Белов, який вказує на необхідність відмежування секундарних прав від зобов'язальних. Це переконливо доводить, що існують певні відмінності між цими категоріями прав. На початковому етапі становлення зобов'язання зміст останнього складається з суб'єктивних прав, які відповідають обов'язкам іншої сторони зобов'язання. Проте важливо зауважити, що можливість перетворення таких прав у вимоги не завжди означає автоматичне обов'язкове виконання боржником свого зобов'язання, яке стосується права вимоги. В. А. Белов розробив концепцію права очікування, яка враховує ситуації, коли примусове виконання обов'язку в натурі є неможливим або непрактичним.

Ця концепція заперечує можливість існування зобов'язань у певних випадках, оскільки зобов'язання без права вимоги є неможливим. Проте таке ставлення не завжди відповідає загальноприйнятому визначенню поняття зобов'язання, яке закріплене як у законодавстві, так і в науці. Тому право вимоги може існувати, навіть якщо боржник не може виконати обов'язок, пов'язаний з цим правом. В. А. Белов також відзначає, що в інформаційних відносинах існують лише права очікування, а не права вимоги. Це може призвести до ситуацій, коли боржники, у зв'язку з такими зобов'язаннями, можуть бути змушені виконати свої обов'язки на практиці. Проте в інших випадках право вимоги в таких зобов'язаннях може втрачати своє значення і не виходити за межі розуміння, що випливає з положень законодавства про зобов'язання.

Секундарні права суттєво відрізняються від суб'єктивних прав, що входять до змісту зобов'язання. Вони не передбачають пред'явлення вимог до іншої сторони зобов'язальних відносин і реалізуються управненою особою на власний розсуд. Це означає, що, на відміну від суб'єктивних прав, які можуть перетворюватися на вимоги, секундарні права не призводять до виникнення обов'язку іншої сторони виконати певну дію чи утриматися від неї. Інша сторона зобов'язання повинна відповідати правовій ситуації, що виникла внаслідок використання управненою особою секундарного права, аналогічно тому, як вона дотримується законодавчих вимог та умов договору. Якщо певне право кореспондує з обов'язком іншої сторони, це право не може вважатися секундарним, оскільки воно набуває ознак вимоги. Таке суб'єктивне право може реалізуватися через виконання обов'язку іншою стороною. Наприклад, у випадку укладення договору, суб'єктивне право вимагати виконання обов'язків від іншої сторони є частиною зобов'язальних відносин. Проте секундарне право, яке може бути використане управненою особою на власний розсуд, не створює обов'язків для іншої сторони до моменту, поки воно не буде реалізоване. Таким

чином, суб'єктивні права і секундарні права займають різні позиції в структурі зобов'язальних відносин. Секундарні права можуть впливати на загальний правовий статус відносин, але не породжують конкретних зобов'язань до моменту їх реалізації. Це підкреслює важливість розмежування цих двох типів прав для точного розуміння природи зобов'язальних відносин і правильного застосування відповідних правових норм.

У контексті односторонніх правовідносин, що є частиною зобов'язальних відносин, відносні секундарні права дійсно існують як реальні цивільно-правові явища. Це твердження не суперечить позиції А. В. Бабаєва та В. А. Белова, які стверджують, що правовідносини не можуть складатися лише з суб'єктивного права без відповідного обов'язку. Вони обґрунтовують це тим, що правовідносини завжди включають як права, так і обов'язки сторін. Однак, варто зазначити, що секундарні права є специфічним типом правовідносин. Ці права здійснюються управненою особою на власний розсуд і не вимагають від іншої сторони негайного виконання обов'язків. До моменту реалізації секундарного права, обов'язки іншої сторони кореспондують з правами, встановленими раніше в зобов'язанні. Коли секундарне право реалізується, правовідносини зазнають змін, і нові обов'язки та права виникають у відповідь на здійснення цього права. Таким чином, правовідносини, що складаються з секундарних прав, не порушують основоположні принципи правовідносин, які включають як права, так і обов'язки. Вони лише підкреслюють динамічність та адаптивність правовідносин, що змінюються в залежності від дій сторін. Зокрема, реалізація секундарного права призводить до того, що обидві сторони зобов'язання починають відповідати новим правам і обов'язкам, які виникли внаслідок змін у правовідносинах. Цей підхід підтверджує важливість розуміння секундарних прав як складової частини правовідносин, яка дозволяє управненій особі вільно здійснювати свої

права без негайного впливу на обов'язки іншої сторони до моменту реалізації цих прав. Це також свідчить про те, що правовідносини є гнучкими та здатними адаптуватися до змін, які відбуваються внаслідок реалізації різних типів прав, включаючи секундарні права.

Право на здійснення односторонніх правочинів, які спрямовані на припинення або зміну зобов'язань, яскраво ілюструє особливості секундарних прав. Згідно з пунктом 1 частини 1 статті 611 Цивільного кодексу України, у разі порушення зобов'язання настають правові наслідки, встановлені договором або законом. Зокрема, це може бути припинення зобов'язання або розірвання договору, якщо це передбачено договором або законом.

Право на здійснення односторонніх правочинів, які спрямовані на припинення або зміну зобов'язань, яскраво ілюструє особливості секундарних прав. Згідно з пунктом 1 частини 1 статті 611 Цивільного кодексу України, у разі порушення зобов'язання настають правові наслідки, встановлені договором або законом. Зокрема, це може бути припинення зобов'язання або розірвання договору, якщо це передбачено договором або законом. Спершу варто звернути увагу на техніко-юридичні аспекти цього положення. Двічі вказано, що закон і договір повинні встановити відповідні наслідки, що є недоліком юридичної техніки. Формальна визначеність ситуації односторонньої відмови від зобов'язання наявна лише тоді, коли спеціальні положення закону або договору дозволяють таку відмову. У Цивільному кодексі України немає прямої норми, яка б регулювала ці випадки безпосередньо. Не зовсім ясно, чи є норма прямої дії в статті 611 Цивільного кодексу України щодо розірвання договору. З одного боку, це правильно, адже вказано, що одностороння відмова можлива «якщо це встановлено законом», що фактично обмежує пряме застосування цієї норми. З іншого

боку, відсутність такого застереження щодо розірвання договору може свідчити про те, що ця норма є нормою прямої дії.

Вступна теза частини 1 статті 611 Цивільного кодексу України стверджує, що порушення зобов'язання тягне за собою «встановлені законом» наслідки, включаючи розірвання договору. Це означає, що такі наслідки повинні бути визначені спеціальним законом. Це тлумачення пункту 1 частини 1 статті 611 Цивільного кодексу України є більш прийнятним. Аналіз цієї статті та звернення до статті 615 підтверджує його правомірність. У статті 615 зазначено, що одностороння відмова від зобов'язання можлива у разі порушення його іншою стороною, і така відмова може бути як частковою, так і повною, якщо це передбачено законом або договором.

Для спрощення розуміння статті 611 Цивільного кодексу України її можна було б викласти так: «У разі порушення зобов'язання настають правові наслідки, встановлені договором або спеціальним законом». Зокрема, можуть виникнути такі наслідки:

1. Наявність у кредитора права на односторонню відмову від зобов'язання.

2. Право на розірвання зобов'язання.

Таким чином, формулювання статті 611 ЦК України потребує вдосконалення для уникнення юридичних непорозумінь і забезпечення більшої чіткості у правовідносинах між сторонами.

Унаслідок відсутності однозначного тлумачення терміну «зобов'язання» у статті 611 Цивільного кодексу України виникає правова невизначеність стосовно секундарного права кредитора на припинення зобов'язання шляхом вчинення одностороннього правочину. Щоб усунути

цю невизначеність, варто замінити термін «зобов'язання» на «зобов'язальні відносини». Це пов'язано з тим, що деякі зобов'язання можуть бути припинені (основні, допоміжні, додаткові), тоді як інші залишаються чинними.

Крім того, об'єднання в одному пункті частини першої статті 611 положень, що надають кредитору як суб'єктивне право (вимагати розірвання зобов'язання), так і секундарне право (відмовитися від зобов'язання), є недоцільним. У різних нормах цивільного права чітко визначені секундарні права на відмову від договору. Наприклад, частина 1 статті 665 Цивільного кодексу України передбачає право покупця відмовитися від договору купівлі-продажу, якщо продавець не передав документи або приналежності, пов'язані з товаром, у встановлений строк.

Пропозиції щодо удосконалення

Для забезпечення правової ясності пропонується переглянути редакцію статті 611 Цивільного кодексу України наступним чином:

1. У разі порушення зобов'язальних відносин застосовуються правові наслідки, визначені договором або спеціальним законом:

-Кредитор має секундарне право на односторонню відмову від зобов'язальних відносин.

-Кредитор має суб'єктивне право вимагати розірвання зобов'язальних відносин.

Якщо покупець не виконав у встановлений договором строк черговий платіж за товар, проданий з розстроченням платежу і переданий йому, продавець має право скористатися секундарним правом і розірвати договір (частина 2 статті 695 Цивільного кодексу України). Невиконання наймодавцем обов'язку передати майно наймачеві призводить до права

наймача відмовитися від договору. Також, якщо наймач протягом трьох місяців підряд не вносить плату за користування річчю, наймодавцеві надається секундарне право розірвати договір найму (частина 1 статті 782 Цивільного кодексу України). Проте виникнення цього секундарного права залежить від умов, визначених у договорі. Важливо зазначити, що умова, за якої це право виникає, повинна бути чітко сформульована, інакше секундарне право може не виникнути. Наприклад, якщо передбачено, що наймач може внести 3% від місячної орендної плати кожні три місяці, то в зазначених обставинах секундарне право не виникне.

Стаття 724 частина 1 Цивільного кодексу України передбачає можливість скористатися секундарним правом на відмову від договору у випадках, коли обставини, що спричинили таку відмову, не пов'язані з порушенням зобов'язань іншої сторони, але є зовнішніми. Таке право може виникнути, наприклад, у разі значного погіршення майнового стану дарувальника після укладення договору дарування з умовою передання дарунка у майбутньому. У інших ситуаціях, які не відповідають цим критеріям, обидві сторони договору можуть мати секундарне право на відмову, незалежно від умов договору.

Обов'язки сторін зобов'язання, які виходять за межі змісту самого зобов'язання, але не кореспондують із суб'єктивними правами і не можуть бути застосовані до секундарних прав, надаються сторонам зобов'язання, що були добре вивчені протягом тривалого часу і є предметом досліджень сучасних науковців. Прикладом такої відповідальності може бути обов'язок покупця перевіряти якість, комплектність, кількість, асортимент, тару або упаковку товару (стаття 687 Цивільного кодексу України). Цей обов'язок може бути встановлений актами цивільного законодавства або договором. Навіть якщо стаття 687 Конституції України не вказує прямо на такий обов'язок, фраза "перевірка... здійснюється" повинна розумітися як законодавче встановлення обов'язку провести перевірку. Виробник товару

може настоювати на включенні до договорів купівлі-продажу умов щодо обов'язку покупців перевіряти якість товарів, отриманих у закритій тарі та упаковці, кількість товарних одиниць і вагу нетто, щоб уникнути претензій з боку осіб, які придбали товар через низку посередників у первинній упаковці.

Виробник може відхилити претензії кінцевих отримувачів товару у зв'язку з невиконанням цього обов'язку покупцями. Проте суб'єктивне право продавця не співвідноситься з таким обов'язком продавця. Для продавця важливим є те, що покупець не дотримується свого зобов'язання перевіряти якість та кількість товару, а також обмеження на перевезення товару у первинній упаковці виробника. Продавець не має права вимагати від покупця перевірки якості та кількості товару

У пункті 3 статті 767 Цивільного кодексу України чітко передбачено обов'язок наймача перевірити придатність предмета, що передається в найм або оренду. Проте ці правила також захищають інтереси наймодавця, оскільки річ вважається переданою йому в належному стані, якщо наймач не переконався у справності речі під час її передачі йому. Це правило закріплене в пункті 3 статті 767 Цивільного кодексу України. Отже, вимагати від наймача провести перевірку справності речі є неможливим як теоретично, так і практично.

Обов'язки, описані в цьому випадку, можуть створювати складні правові відносини, хоча самі по собі не є зобов'язаннями. Відповідно до частини 3 статті 877 Цивільного кодексу України, підрядник, що уклав договір будівельного підряду, має повідомити замовника, якщо в процесі будівництва виявить, що проектна документація не врахувала деякі аспекти, що призвели до необхідності виконання додаткових робіт та збільшення бюджету. Жодне суб'єктивне право замовника не відображає

цей обов'язок. Згідно з тією ж частиною статті 877, замовник зобов'язаний реагувати на повідомлення підрядника позитивно, оскільки лише доведення непотрібності додаткових робіт звільняє замовника від обов'язку відшкодувати збитки. Така ситуація може призвести до збитків для підрядника, оскільки він має зупинити роботи та покласти збитки на замовника, якщо не отримає відповіді від нього у розумний строк.

Згідно з частиною 4 статті 844 Цивільного кодексу України, за умовами договору підряду підрядник має обов'язок повідомити замовника про необхідність виконання додаткових робіт. Крім того, згідно з частиною 1 статті 853 Цивільного кодексу України, замовник має обов'язок негайно повідомити підрядника про відступи від умов договору підряду та виявлені недоліки в роботі під час прийняття робіт. У цих випадках порушуються не самі зобов'язання, а обов'язки, які виходять за межі зобов'язань.

Аналогічно покупець зобов'язаний повідомити продавця про порушення умов договору стосовно кількості, асортименту, якості, комплектності, тари та упаковки, відповідно до статті 688 Цивільного кодексу України. Крім того, покупець повинен негайно повідомити продавця про свою відмову прийняти товар, переданий продавцем, та залишити його на зберігання. Покупець несе відповідальність за ці обов'язки, проте він не має права вимагати виконання цих обов'язків від продавця. Ці обов'язки покупця встановлені в інтересах продавця, і їх невиконання може обмежити можливості покупця користуватися правами, що випливають з порушення продавцем відповідних умов договору купівлі-продажу. У сфері інформаційних правовідностей зазначені обов'язки є частиною зобов'язальних відносин між продавцем і покупцем, а не самостійними зобов'язаннями.

ВИСНОВКИ

Оскільки вони регулюють цивільно-правові відносини та базуються на них, зобов'язання відіграють ключову роль у житті людини та суспільства в цілому. Їх характер і застосування широкі, оскільки залежать від соціальних, культурних, політичних і економічних процесів. Джерела зобов'язального права представляють собою зовнішню форму вираження норм права, що регулюють майнові відносини між конкретними особами. Вони визначають умови договору, враховуючи природні правові принципи та моральні стандарти, якщо це не передбачено законом. Банківська гарантія, як складний юридичний інструмент, має свою унікальну структуру та юридичний зміст, що виходить за межі простого зобов'язання. Вона включає в себе внутрішні та зовнішні правові відносини, а також різноманітні зобов'язання між учасниками. Гарантія виконання зобов'язань є давнім інститутом цивільного права, який виконує функції забезпечення та захисту цивільних прав та інтересів. Проте взаємодія цих механізмів може викликати теоретичні та практичні проблеми, які потребують додаткових досліджень для чіткого регулювання. Розірвання договору є самостійним способом припинення цивільного зобов'язання, відрізняючись від інших підстав припинення. Цей механізм стосується лише договірних зобов'язань і має на меті реагувати на недотримання умов

договору. Зобов'язальні відносини охоплюють увесь спектр цивільно-правових відносин між сторонами договору. Вони можуть включати основні та додаткові зобов'язання, а також секундарні права та обов'язки, які виходять за межі простого змісту зобов'язань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Цивільний Кодекс України від 2 січня 2019 року// Відомості Верховної Ради України. - № 30.-ст 509-510.
2. Агарков М. М. Зобов'язання з радянського цивільного права: У 2-х т. Т.1. / М. М. Агарков // Вибрані праці з цивільного права. - М.: Центр ЮрінфоР, 2000. - С. 163-460.
3. Аналіз практики застосування судами ст. 16 Цивільного кодексу України: лист Верховного Суду України від 01.04.2014р. URL:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/VSS00073.html.
4. Ахметова Г. З. Договірне право у системі цивільно-правової галузі. Вісник економіки, права та соціології. 2014. № 1. С. 62-68.
5. Бабаєв А. Б., Белов В. А. Проблеми загального вчення про цивільні правовідносини / Громадянське право: актуальні проблеми теорії та практики / За ред. В. А. Белова. - М.: Юрайт, 2007. - 993 с.
6. Белов В. А. Цивільне право. Особлива частина / В. А. Белов // Відносні цивільно-правові форми. - М.: Юрайт, 2013. - Т. IV. - 1085 с.
7. Бервено С. М. Проблеми договірного права України : монографія. К. : Юрінком Інтер, 2006. 392 с

8. Блажівська О. Є. Історія кодифікацій цивільного законодавства на українських землях (1797 – 1991 роки) : монографія. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня Рута». 2014. 576 с.
9. Боднар Т. В. Загальні засади виконання цивільно-правових зобов'язань. Вісник господарського судочинства. 2013. № 4. С. 169-174.
10. Гелевей О. І. Неустойка як вид забезпечення виконання зобов'язання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». К., 2003. 19 с
11. Глубева Н.Ю. Зобов'язання у цивільному праві України: методологічні засади правового регулювання : монографія / Н.Ю. Голубева. – О., 2013. – 642 с.
12. Голубева Н. Ю. Значення загальної теорії про зобов'язання для подальшого вдосконалення цивільного законодавства//Н. Ю. Голубева//Часопис цивілістики. – 2018 № 32 с. 23.
13. Голубева Н. Ю. Методологічні засади визначення категорії «Зобов'язання із нематеріальним змістом»//Н. Ю. Голубева//Часопис цивілістики. – 2016 № 347 с. 15
14. Гражданский кодекс Восточной Галиции 1797 г. / пер. с лат. А. Гужвы; под ред. О. Кутателадзе, В. Зубаря. М. : Статут; Одесса, 2013. 536 с.
15. Громадянське право: в 2 т.: Підручник. Відп. ред. Е. А. Суханов. Том 2. Напівтом 1. М.: Вид-во БЕК, 2003. 704 с.
16. Гринько С. Д. Деліктні зобов'язання римського приватного права : поняття, система, рецепція : монографія. За наук. ред. Є. О. Харитонов. Хмельницький : Видавництво Хмельницького університету управління та права, 2012. 724 с.

- 17.Гринько Р. В. Відмова від договору як захід оперативного впливу у зобов'язальних правовідносинах. Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія: Право/ гол. ред. Ю. М. Бисага. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2014. Вип. 28. Т. 1. С. 111–114.
18. Дошов Д. В. Римське приватне право: підручник для вузів / під. ред. В. С. Нерсесянца. М.: Видавництво НОРМА, 2002. 784 с.
- 19.Дудченко В. В. Цивільне право України (традиції і новації) / за заг. ред. Є. О. Харитоновна, Т. С. Ківалової, О. І. Харитонової. Одеса : Фенікс, 2010. 700 с.
- 20.Ківалова Т.С. Зобов'язання відшкодування шкоди у цивільному законодавстві України (теоретичні аспекти) : монографія / О. – 2008. – 357 с.
- 21.Кодифікація цивільного законодавства на українських землях : у 2 т. / уклад.Ю.В. Білоусов [та ін.]; за ред. Р. О.Стефанчука та М. О.Стефанчука . К. : Правова єдність, 2009. Т. 1. 1168 с.
- 22.Коссак В. М. Співвідношення категорій «розірвання» та «припинення» договірних зобов'язань. Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. 2002. №2. С. 34–36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2002_2_11.
- 23.Кутателадзе О. Д. Підстави виникнення зобов'язань за римським приватним правом і сучасним цивільним законодавством України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / О. Д. Кутателадзе. – О., 2005 – 207с.
- 24.Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за відповід. ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнєцової, В.В. Луця. – К., 2005. – т. II. - 1088с.

25. Немченко С. С. Принцип свободи договору – головний принцип договірних відносин у цивільному праві. Південноукраїнський правничий часопис. № 3. 2014. С. 101–103
26. Новицький І.Б. Римське право / 6-те вид., стереотип. - М., 1998. - 310 с.
27. Загальне громадянське укладання Австрійської імперії / пер.Г.Вербловского; видання Редакційної Комісії зі складання Цивільного Уложення: Друкарня Урядового Сенату, 1884. 421
28. Панченко С. В. Поняття та ознаки джерела цивільного договірного права. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки». Том 30 (69). № 5. 2019. С. 81–86.
29. Петровський Ю. В. Банківська гарантія у цивільному праві.: Фенікс, 2015. 148 с.
30. Пухан І., Поленак-Якимівська М. Римське право: базовий учень / пров. з македонського В. А. Томсінова та Ю. В. Філіппова; за ред. В.А.Томсінова. М.: Видавництво ЗЕРЦАЛО, 2000. 448 с.
31. Пучковська І. Й. Види забезпечення виконання зобов'язання : навч. посіб. Х.: ФІНН, 2011. 77 с.
32. Санфіліппо Чезаре. Курс римського приватного права: підручник / за ред. Д. В. Дошова. М.: Вид-во БЕК, 2002. 400 с.
33. Симаєва Є. П. Система договірного (контрактного) права: порівняльно-правовий аналіз. Вісник державного університету. Сер. 5, Юриспруд. 2011. №1 (14). С. 114-117.
34. Слома В. М. Гарантія як вид забезпечення виконання цивільно-правових зобов'язань : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец.

- 12.00.03 “Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право”. Л., 2007. 18 с
35. Труфанова Ю. Підстави припинення договору: теоретико-практичні особливості. Актуальні проблеми правознавства. 2019. Вип. 1. С. 102–106.
36. Харитонов Є.О. Історія приватного (цивільного) права Європи. Витоки. – О., 1999 – 344 с.

Схожість

Джерела з Інтернету

1000

1	http://clj.nuoua.od.ua/archive/20/20_2016.pdf	44 джерела	2.37%
2	https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SBORNIKI_2020/Sb_Maslov_2020.pdf	173 джерела	2.24%
3	http://old.univer.km.ua/doc/specvr/diss_Panchenko.pdf	90 джерел	1.83%
4	https://www.univer.km.ua/sites/default/files/%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%	65 джерел	1.76%
5	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41140/1/%d0%a1%d0%bb%d0%be%d0%bc%d0%b0.pdf	86 джерел	1.67%
6	http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/13431/1/OSP-6%282%29-.pdf	48 джерел	1.57%
7	http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/3720/1/3926_IR.pdf		1.12%
8	http://jurfak.univer.kharkov.ua/docs/aref-Berveno.pdf	3 джерела	1.09%
9	https://kcp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/82/2023/06/zbirnyk_-dohovir_2023r.pdf		1.07%
10	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/36964/3/disertacija-lukasevich-krutnik-10_12_2019.pdf	4 джерела	1.04%
11	http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/47551/1/%d0%9c%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%	30 джерел	1%
12	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/8238/1/%d0%a6%d0%9f%d0%9f_%d0%94%d0%94%d0%a3%d0%92%d0%	2 джерела	0.98%
13	http://univer.km.ua/sites/default/files/elib/%D0%91%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%80/29	4 джерела	0.96%
14	http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/28968/5072%20%d0%9c%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%b8%	3 джерела	0.96%
15	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/14997/%d0%94%d0%b8%d1%81%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%b	19 джерел	0.93%
16	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/40491/1/dis_vatras_na_sait.pdf?fbclid=IwAR1ok31typZ4_9NpyXBUK	3 джерела	0.92%
17	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/5951/%d0%94%d0%b8%d1%81%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%b	2 джерела	0.86%
18	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/3307/Buletsa_S_B_disertatsiya.pdf?isAllowed=y&sequence=14	2 джерела	0.81%
19	http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/21911/Kontsepsiia_tsvilno-pravovoi_polityky_Ukrainy_monohrafiia...		0.81%
20	http://idpnan.org.ua/files/2021/muzika-l.a.-tsivilno-pravova-politika-ukrayini-_d_.pdf		0.78%

21	http://elibrary.univer.km.ua/lib/%d0%91%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%bb%d0%b0%d0%b2%d1%80%081%20%d0%9f%d0%a...	0.77%
22	https://pl.uu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%BF%D...	0.74%
23	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15793/%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b5%20%d0%9d%d0%9c%d0%9f%...	0.72%
24	https://shag.com.ua/robocha-programa-navchalenoyi-disciplini-dogovirne-pravo-teori.html?page=9	10 джерел 0.71%
25	https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/4240	12 джерел 0.7%
26	http://ir.stu.cn.ua/jspui/bitstream/123456789/15000/1/%d0%bc%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%b8%d1%87%...	3 джерела 0.7%
27	https://ap.gp.gov.ua/userfiles/file/Academia2016/Svyatoshnuk_diser.pdf	0.7%
28	https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/257/1/%D1%86%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%...	8 джерел 0.7%
29	http://virt.ldubgd.edu.ua/pluginfile.php/72049/mod_resource/content/1/%D0%A6%D0%B8%D0%B2%D0%BB%D1%8C%...	27 джерел 0.68%
30	https://protocol.ua/ua/postanova_kgs_vp_vid_04_09_2019_roku_u_spravi_910_5381_18	35 джерел 0.67%
31	https://studfile.net/preview/5704043	12 джерел 0.66%
32	http://www.univer.km.ua/sites/default/files/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%20%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%...	0.66%
33	https://www1.lvduvs.edu.ua/uk/karta-dokumentiv/category/147-conference-2017.html?download=594%3Amekhanizm-pravov...	0.66%
34	https://kursoviks.com.ua/bd_pravo/article_post/3561-disertatsiya-zobov'yazannya-vidshkoduвання-shkodi-za-tsvilnim-zakono...	0.64%
35	https://www.law.vnu.edu.ua/_files/ugd/65dd18_87daaf3a9bba4dc89c042e6607e0f3a3.pdf	0.64%
36	http://old.univer.km.ua/doc/specvr/Diss_Lavrynenko.pdf	0.63%
37	https://vdocuments.site/-2018-04-16-2-.html	7 джерел 0.63%
38	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/7765/1/2015-10-22b%20Kalaur%20dis.pdf	0.59%
39	https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/222-tsyvilne-pravo-ukrainy-1-chastyna.html	0.59%
40	http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2017/6_2017/part_1/6-1.pdf	0.59%
41	https://svr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/5/2021/04/dis_Petechel-1.pdf	36 джерел 0.57%
42	http://apnl.dnu.in.ua/4_2017/4_2017.pdf	2 джерела 0.57%

43	http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/5555/Dostdar%206.pdf?isAllowed=y&sequence=1	0.57%
44	http://clj.nuoua.od.ua/archive/27/27_2017.pdf	0.57%
45	https://clarity-project.info/court/decision/82709581	0.57%
46	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/9604/%d0%94%d0%b8%d1%85%d1%82%d0%b0%20%d0%9d.%d0%9c.%...	0.57%
47	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38565/1/disertacia-sampara-n.-m.-na-sajt-1.pdf	0.56%
48	https://www.univer.km.ua/sites/default/files/elib/%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80/081%20D0...	0.56%
49	https://clarity-project.info/court/decision/75718191	0.56%
50	http://www.blackseafoundationoflaw.org.ua/zhurnaly/journal_2.pdf	0.55%
51	https://vbaze.com.ua/en/product-dogovir-prostogo-tovarstva-u-civilnomu-pravi-ukrajini	3 джерела 0.53%
52	https://dspace.nlu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/19967/1/Pokrovska_dys.pdf	2 джерела 0.53%
53	http://nauka.nlu.edu.ua/nauka/download/zbirniki_konf/Azimov_2020.pdf	2 джерела 0.53%
54	https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/programa_081pravo.pdf	3 джерела 0.53%
55	http://www.univer.km.ua/sites/default/files/elib/%D0%91%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%...	4 джерела 0.52%
56	https://studfile.net/preview/7091397/page:9	3 джерела 0.52%
57	http://old.univer.km.ua/doc/specvr/diss_Levitskiy.pdf	0.51%
58	http://piv.nuoua.od.ua/v6_2022/10.pdf	0.51%
59	http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/abiturient/pvv_2018/pvv07_kyrulo.pdf	0.49%
60	https://docs.mgu.edu.ua/docs/vchen_rada/disertacii/borisova_dis.pdf	0.49%
61	https://mydisser.com/ua/catalog/view/6/364/13306.html	0.49%
62	http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/9235/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD...	0.49%
63	https://studfile.net/preview/2266937/page:48	2 джерела 0.49%
64	http://uchika.in.ua/navchaleno-metodichni-materiali-z-kursu-gospodarseke-pravo-dly.html?page=3	4 джерела 0.49%

65	http://univer.km.ua/sites/default/files/users/user161/%D0%9F%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B5%D0%B1%D0%BD%D1%8F...	0.49%
66	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/27004/%d0%b4%d0%b8%d1%81%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%b0%d1...	0.47%
67	http://clj.nuoua.od.ua/archive/28/28_2018.pdf	3 джерела 0.45%
68	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/14596/%d0%a1%d0%a2%d0%90%d0%9d%d0%9a%d0%9e%d0%92%d0...	0.45%
69	http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/49311	4 джерела 0.45%
70	https://protocol.ua/ru/postanova_vgsu_vid_04_12_2014_roku_u_spravi_927_314_14	10 джерел 0.44%
71	http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/24885/%d0%a6%d0%b8%d0%b2%d1%96%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d...	17 джерел 0.44%
72	https://revolution.allbest.ru/law/01440481_0.html	2 джерела 0.44%
73	https://www.univer.km.ua/sites/default/files/%D0%9D%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9...	2 джерела 0.42%
74	http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6577/1/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d...	0.41%
75	https://studfile.net/preview/7297566/page:2	0.41%
76	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1925/%D0%93%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%8F%20...	0.4%
77	https://pdfslide.net/documents/2015pgp-f-f.html	0.4%
78	https://textarchive.ru/c-1403968-pall.html	0.38%
79	http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/954/1/%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D...	4 джерела 0.38%
80	http://www.scc.knu.ua/upload/iblock/4dd/dis_Kokhanovskyi%20V.O..pdf	0.38%
81	https://abstracts.donnu.edu.ua/article/download/3075/3113	2 джерела 0.37%
82	http://ualib.com.ua/br_8789.html	2 джерела 0.37%
83	https://d5b46805-22aa-441c-b76d-48ab814a1886.filesusr.com/ugd/c6c37c_6163eac273fa4f9297f59d3202a4521f.pdf	4 джерела 0.37%
84	http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/1/1_2017.pdf	0.37%
85	https://mydisser.com/ua/catalog/view/6/364/7066.html	0.37%
86	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12646/%d0%9d%d0%9c%d0%9f%20%d0%9e%d1%81%d0%bd%d0%be...	0.37%

87	http://pravoznavec.com.ua/period/chapter/57/2024/73657	6 джерел	0.36%
88	https://www.univer.km.ua/sites/default/files/users/user161/diss%20%D0%91%D0%B0%D0%B1%D1%96%D0%B9%D1%87%D...		0.36%
89	https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SBORNIKI_2020/Konf-26_Tom-1.pdf		0.36%
90	http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/3622/1/3829_IR.pdf	20 джерел	0.36%
91	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/6703/Danilchenko%20Pravomir.pdf?isAllowed=y&sequence=1		0.36%
92	http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2015/3_2015/part_2/3-2_2015.pdf		0.34%
93	https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2020/12/No.48-1.pdf	2 джерела	0.33%
94	https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2020/12/No.40-3.pdf		0.33%
95	http://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc37/juspradenc37.pdf		0.3%
96	https://svr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/5/2018/02/dis_Hnidan.pdf		0.3%
97	http://dislib.com/?predmet=118&pnn=17		0.27%
98	https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2011/Dovidnyk_aref_2010.pdf		0.27%
99	https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/EP-2023-2/EP_2023_2.pdf		0.27%
100	https://gi.edu.ua/en/college-main/subsection/library/repozytorii/file/download/4d6e778793d7a0833052d5e04d0f5f78	12 джерел	0.25%
101	http://www.blackseafoundationoflaw.org.ua/zhurnaly/april_2016.pdf		0.25%
102	http://vtei.com.ua/doc/11konf/zb7.pdf		0.25%
103	https://studfile.net/preview/2265710/page:15	2 джерела	0.25%
104	http://antiraid.com.ua/forum/topic/6798-%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D...		0.23%
105	http://liber.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/36441/1/Kanzafarova_et_al_Civil_law_of_Ukraine_Part_2.pdf		0.23%
106	http://www.molodyvcheny.in.ua/files/conf/law/11may2015/11may2015.pdf		0.22%
107	http://nvppp.in.ua/vip/2019/1/tom_2/1-2_2019.pdf		0.22%
108	http://www.law.journalsofznu.zp.ua/archive/visnik-4-2012-2/4(2)-2012.pdf		0.22%

109	https://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2022/zbirnik_materialiv_konferenciji_23.06.2022.pdf		0.22%
110	7 джерел		0.18%
111	https://dn720004.ca.archive.org/0/items/molodiy_vcheniy_2015/6_21_2_2015_djvu.txt	19 джерел	0.16%
112	https://vdocuments.pub/download/l-ff-oe.html	5 джерел	0.16%
113	https://protocol.ua/ua/postanova_vgsu_vid_12_03_2015_roku_u_spravi_902_1197_14		0.16%
114	http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/2209/1/9_2019.pdf	5 джерел	0.15%
115	http://uristinfo.net/2010-12-27-04-58-59/135-vg-rotan-ta-in-komentar-do-tsku-t2/3537-glava-61-pidrijad--1-zagalni-polozhennja-...		0.15%
116	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9715/Vysnovok.pdf?isAllowed=y&sequence=5		0.15%
117	https://protocol.ua/ua/postanova_vgsu_vid_02_10_2014_roku_u_spravi_902_1736_13	4 джерела	0.14%
118	http://econ.kdu.edu.ua/files/files/materialy_19.pdf	5 джерел	0.14%
119	https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3402/nv_econ_809%28on-line%29.pdf?isAllowed=y&sequence=3	3 джерела	0.14%
120	https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2020/12/No.39-2.pdf		0.12%
121	http://er.ucu.edu.ua:8080/bitstream/handle/1/2192/Kotliarchuk_Mediatsiini%20uhody%20v%20Ukraini.pdf?isAllowed=y&sequence=3	3 джерела	0.12%
122	3 джерела		0.12%
123	https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=824829	25 джерел	0.11%
124	http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/6797/1/Contract%20law.pdf	2 джерела	0.11%
125	https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/15a46c37-1b35-41b1-81f1-9c6fd2e79eba/content	2 джерела	0.11%
126	https://protocol.ua/ru/postanova_kgs_vp_vid_22_01_2020_roku_u_spravi_910_4997_19	4 джерела	0.11%
127	http://nm2.univd.edu.ua/download/124189		0.11%
128	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/97/yuryd_ref_zhur_12_2.pdf?isAllowed=y&sequence=1	2 джерела	0.11%
129	http://app.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/3-2017.pdf		0.11%